

[Waldorff]

Et andet eksempel er støjbekendtgørelsen, hvor man i første omgang siger: det koster 9 mia kr. Efter en lidt nærmere analyse når man ned på, at det måske drejer sig om 3 mia kr. Måske er det i virkeligheden rigtigt, som man mener inden for staten, at tallet nok er noget i retning af 0,8 mia kr.

Modsat kan man se på gevinstsiden: hvad er det, man får for disse investeringer i et bedre arbejdsmiljø? Det er klart, at det er umuligt at gennemføre sådanne beregninger. Hvis beregningerne skulle kunne lade sig gøre, måtte der være nogle helt klare forudsætninger, bl. a. at man havde et detaljeret kendskab til arbejdsprocesserne, til de kemiske stoffer, der bruges i produktionen, for eksempel. Man måtte have et lige så detaljeret kendskab til virkningerne på længere sigt af bestemte ændringer i arbejdsprocesserne og de stoffer, der indgår i arbejdsprocesserne. Man har ikke det kendskab, og derfor er det blålys at sige, at man vil lave gevinstberegninger.

Endelig, hvis man kunne, hvordan ville man så sætte en pris på det? Hvad koster en høreskade? Hvad koster en fostermisdannelse? Hvad koster en angstneurose? Hvad koster en hjerneskade? Hvad koster de skilsmisser, der er konsekvenser af et dårligt arbejdsmiljø? Sagen er, at man i forbindelse med den økonomiske vurdering har fokuseret helt ensidigt på udgiftssiden, og man har altovervejende bygget på arbejdsgivernes udtalelser.

Jeg vil godt stille et spørgsmål til arbejdsministeren. Det lyder: på hvilken måde er arbejderne blevet hørt eller inddraget i vurderingen af de økonomiske konsekvenser af støjbekendtgørelsen og kloakbekendtgørelsen? Er arbejdersiden blevet hørt om, hvilke gevinster man kunne forvente af disse bekendtgørelser? Har man lavet en spørgeskemaundersøgelse parallelt til den, man har lavet vedrørende arbejdsgivernes vurdering af udgifterne? Har arbejdersiden været repræsenteret i et udvalg, som vurderede omkostninger og gevinster ved disse bekendtgørelser?

Jeg mener, at hele dette forsøg på at gøre op udgifter og indtægter ved arbejdsmiljøforbedringer er vendt mod arbejderne, og at det, man i stedet skal stille op, er at sige: vi må have fjernet de bestemmelser, som forhindrer arbejderne i selv at gøre noget ved

arbejdsmiljøproblemerne. Vi må have en arbejderstyret bedriftssundhedstjeneste, og vi må sikre os, at der er fuld aktionsret over for arbejdsprocesser og kemiske stoffer, som ikke er bevisligt fri for sundhedsfare. Det må vi, fordi kampen for et godt arbejdsmiljø er en kamp for de enkelte arbejdes og arbejderklassens overlevelse, og man kan begribeligvis ikke acceptere indskrænkninger i folks ret til at kæmpe for deres eget liv.

Arne Bjerregaard (KrF):

Må jeg først takke arbejdsministeren – for visse dele af besvarelsen i al fald. Jeg er da glad for, at arbejdsministeren fastholder, hvad vi var enige om i forliget i 1980, hvor vi blev enige om, at der bør foretages økonomiske konsekvensberegninger ved udstedelse af bekendtgørelser i henhold til arbejdsmiljøloven, og endvidere, at beregningerne bør omfatte såvel konsekvenserne for virksomhederne som de samfundsøkonomiske konsekvenser, herunder økonomiske merudgifter og besparelser, samt at der skal foretages opgørelser specielt såvel for staten og amtskommunerne som for private virksomheder. Det forekommer mig, at det er fastholdt i arbejdsministerens besvarelse.

Nu kan vi selvfølgelig sige, at beregninger ikke hjælper så forfærdelig meget, hvis man ikke drager nogle konklusioner af disse beregninger, men jeg går selvfølgelig ud fra, at det er ministerens indstilling, at man skal drage nogle konklusioner. Man må selvfølgelig hele tiden analysere, om det samfundsmæssigt er rimeligt at gennemføre det på nuværende tidspunkt, altså alt efter den økonomiske formåen såvel i samfundet i dets helhed som inden for specifikke virksomhedsområder.

Nu vil vi ikke fra vores side sige, at vi på nogen måde er imod arbejdsmiljøloven. Selv om jeg ikke har stemt for den, mener jeg, at der i den netop er en klar og god målsætning, nemlig at skabe et sikkert og sundt arbejdsmiljø. Denne målsætning tror jeg ikke der er ret mange der er uenige i at vi må tilstræbe. Men nu er denne målsætning næsten så uendeligt fuldkommen, at vi vel aldrig når den. Derfor er der tale om en rammelov, hvor man hele tiden ud fra de muligheder, der er i samfundet, og det, som opstår i samfundet, må vurdere, hvilke ønsker man kan